

عدد خیر

۳۰۰۰۰

خانه

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

روستا

راه‌اندازی پژوهشکده تروما در گیلان

اسدالله عیاسی، استاندار گیلان، گردش‌پذیر بودن استان و ایجاد ترافیک درون‌شهری و بیرون شهری، منجر به حوادث جاده‌ای می‌شود و لذا برای پوشش درمانی آسیب دیدگی‌ها، پژوهشکده تروما نیاز ضروری گیلان بوده است.

کوچ به قشلاق

کوچ قشلاقی عشایر از مهرماه آغاز شده و در برخی مناطق تا پایان آبان و آذرماه هم ادامه دارد

عشایر سیستان و بلوچستان در قشلاق

گزارش

محمود مولایی

روزنامه‌نگار

کوچ پاییزه عشایر در استان‌های مختلف کشور آغاز شده است. در برخی از استان‌های سردسیر مانند اردبیل کوچ به مراتع قشلاقی زودتر شروع شده و در برخی استان‌ها مانند فارس هنوز آغاز نشده است. زمان ورود و خروج عشایر به بیلاق و قشلاق براساس تقویم کوچ انجام می‌شود، گاه اما به‌دلیل خشکسالی کوچ به تأخیر می‌افتد. علاوه بر آن، هز یزنه بالای تامین علوفه، حذف ارز ترجیحی خرید نهاده‌های دامی و گرمای هوا در قشلاق سبب تأخیر در کوچ ایلات عشایر می‌شود. کوچ دیر هنگام می‌تواند باعث فقیر تر شدن مراتع شود و در عین حال، عشایر براساس رسم دیرینه در فصل بهار و پاییز به مراتع بیلاق و قشلاق کوچ می‌کنند. اکنون استان‌های مختلف کشور در بحبوحه کوچ قشلاقی قرار دارند و برخی عشایر در مهرماه کوچ خود را شروع کرده و برخی دیگر در آبان‌ماه و حتی آذرماه حرکت به سوی مراتع قشلاقی را آغاز می‌کنند که در این گزارش نگاهی به کوچ در برخی استان‌ها داشته‌ایم.

آغاز کوچ به‌زودی

کوچ پاییزه عشایر فارس قرار است از ۱۵ آبان شروع شود. البته ورود دام به مراتع قشلاقی در این استان قبل از ۱۵ آبان ممنوع است و عشایر فارس بعد از این تاریخ زمان جابه‌جایی دام را در تقویم زمانبندی قرار می‌دهند.

لازم است با توجه به لزوم تمدید سالانه پروانه چرا، مراتع داران کوچنده در هنگام جابه‌جایی دام، پروانه چرای معتبر (تمدید نشده) یا قرارداد طرح مراتع داری مراتع قشلاقی را به همراه داشته باشند. عشایر فارس شامل ایلات قشقای، خمسه، لر ممسنی و لر بویراحمدی هستند و ایل قشقای بیشترین جمعیت عشایری را در این استان دارد. ایل خمسه و ایل لر (ممسنی و بویراحمدی) نیز در رده‌های بعدی جمعیت عشایری فارس قرار دارند.

کوچ بیش از ۱۱هزار خانوار

کوچ عشایر لرستان اما در همان روزهای نخست مهر آغاز شد و تا پایان آبان‌ماه ادامه خواهد داشت. در این بازه زمانی، ۱۱هزار و ۲۰۰ خانوار عشایری کوچ می‌کنند. خانوارهای عشایری در فصل پاییز از مناطق بیلاقی به مناطق قشلاقی خوزستان، ایلام و جنوب استان کوچ می‌کنند و تا رسیدن فصل بهار و گرم‌شدن هوا در این مناطق منتظر می‌شوند.

در فصل کوچ، عشایر یک‌میلیون و ۵۰۰هزار رأس دام سبک را جابه‌جا خواهند کرد که همه تمهیدات لازم برای کوچ آنها در نظر گرفته شده است.

همچنین توزیع آرد خانه‌بزی، علوفه دامی، تأمین نفت و گاز، بهسازی راه‌های عشایری، تأمین آب، بهسازی چشمه‌ها و آبرسانی با ۱۱ دستگاه کامیون از مهم‌ترین خدماتی است که به خانوارهای عشایر ارائه می‌شود.

جالب اینکه عشایر لرستان با تولید سالانه ۱۲ هزار تن گوشت قرمز، ۳۰ هزار تن شیر، ۱۵۰تن عسل، ۷تن روغن حیوانی، ۹۰تن گندم و حبوبات، هزار تن پشم، ۱۵۵ هزار تن جو و دیگر محصولات باغی نقش مهمی در تولیدات موردنیاز مردم دارند.

عشایر استان لرستان شامل ایلات میبوند (ممبوند)، سگوند، ذلکی، دریکوند، دلفان چگنی، دلفان طراحان کوهدشت،

دلفان نورآباد، پاپی، حسونوند، جودکی، برونآوند، امرایی سوری (طراحان) و بختیاری هستند.

مکت

راه‌های جایگزین برای معیشت جمعیت عشایر

مدیر کل دفتر ساماندهی و هماهنگی سازمان امور عشایر کشور معتقد است از آنجایی که شغل اصلی عشایر دامداری است، مراتع یک موضوع مهم برای آنها محسوب می‌شود و برای همین، بسیار مهم است که چه زمانی به مناطق بیلاق و چه زمانی به مناطق قشلاق کوچ می‌کنند. سیاوش احمدی میرقائد در گفت‌وگو با همشهری عنوان کرد: فصل کوچ به مناطق گرمسیری و به‌اصطلاح پست و پایین رسیده است و عشایر لازم است در ارتفاعات فاصله می‌گیرند تا خود را به مناطق گرمسیری برسانند.

کوچ به مناطق قشلاق از ابتدای مهر شروع شده و عشایر باقیمانده، حداکثر تا ۱۵ آبان به‌سوی مراتع قشلاق حرکت می‌کنند. او ادامه داد: «برای اینکه فرایند کوچ عشایر به خوبی انجام شود، پیش از زمانبندی کوچ، با عشایر جلساتی را برگزار می‌کنیم تا میدا و مقصد کوچ عشایر مشخص شود. پس از آن شورای عشایر استان‌ها تشکیل می‌شود تا شرایط کوچ را از یک استان تسهیل کنند یا اینکه استان‌های مقصد شرایط را برای عشایر فراهم هیچ مشکل خاصی نیست. جو هم که عمده مصرف

عشایر سیستان و بلوچستان

نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی سیستان و بلوچستان در مکزیک

زهرا ابراهیمی، مدیرکل دفتر امور بانوان و خانواده استانداری سیستان و بلوچستان، به‌مناسبت سالروز روابط دیپلماتیک ایران و مکزیک، نخستین نمایشگاه بین‌المللی صنایع دستی استان در کاخ موزه لوس پینوس مکزیکوسییتی این کشور برپا شد.

کوتاه‌تر از گزارش

«بی‌بی‌گردی» به احترام مادر بزرگان

مراسم «بی‌بی‌گردی» که در فهرست میراث معنوی (ناملموس) قرار دارد، در تقویم رویدادهای گردشگری کشور ثبت شد.

به‌گزارش همشهری، مراسم بی‌بی‌گردی، نوعی احترام به سالمندان و مادر بزرگان است که از دیرباز در برخی از مناطق شهرستان قاننات مانند خضری دشت‌بیاض، کارشک و بسکاباد برگزار می‌شود. این مراسم بخشی از مراسم سنتی نوروز است که در روز ۱۲ فروردین انجام می‌شود.

پژوهشگر رسوم خراسان جنوبی می‌گوید: «شهرستان قاننات سابقه‌ای تاریخی همراه با آیین‌ها و مراسم فرهنگی متعددی دارد که برپایی هر ساله این مراسم سبب زنده نگه داشتن آنها تا این زمان شده است.» فریبا کاهنی با اشاره به اینکه هر یک از مراسم و آیین‌ها مفهوم و ادبیی دارد، می‌افزاید: «بی‌بی‌گردی نیز ضمن آنکه از همه ویژگی‌های ذکرشده برخوردار است، باعث نشاط و احترام به بزرگان و سالمندان می‌شود. معرفی این مراسم و آیین‌ها همچنین می‌تواند موجب شناساندن آنها به افراد غیربومی و جذب گردشگر شود. تشویق همه افراد به مسئولیت‌پذیری و انجام کارهای گروهی و نیز اطلاع افراد به‌ویژه فقرا، از نتایج برگزاری این جشن‌هاست.»

به‌گفته معتمدان محلی، سابقه و پیشینه مراسم بی‌بی‌گردی، به قبل از دوران قاجار می‌رسد. برای اجرای این مراسم هر ساله در روز ۱۲ فروردین اغلب زنان و دختران روستا از اول صبح در منازل مسکونی خوش، نان محلی درست می‌کنند که به «پتیر بی‌بی‌گرد» معروف است. ساعات ۲ بعدازظهر زمان درست کردن «چراغ» است. برای این کار هر یک از زنان و دختران روستا با یک تکه چوب ۲۰سانتی‌متری و پنبه یا پشم که از لحفاف یا تشک کهنه و مندرس بیرون آورده شده است، شمع درست می‌کنند که به آن «چراغ» می‌گویند که هر کس به تعداد نیست و حاجتی که دارد، شمع‌ی روشن می‌کند؛ سپس همه به در خانه بی‌بی (مسن‌ترین زن روستا) می‌آیند و بی‌بی یک خشت خام از دیوار خراب شده منزل خودش یا از خانه افراد مسن دیگر روستا می‌آورد و روی خشت را با گل از قبل آماده شده می‌پوشاند و به ترتیب هر یک از این چراغ‌ها را با ذکر صلوات و همچنین دعا برای همه افراد حاضر در جلسه در گل‌ها فرو می‌کند. بعد از اینکه همه زنان و دختران روستا جمع شدند، بی‌بی داستان بی‌بی‌اولیه را برای آنها نقل می‌کند و بعد چراغ‌ها را جلوی در خانه‌اش روشن می‌کند و چندبار از روی آتش رد می‌شود و برای همه افراد حاضر در جلسه دعا می‌کند و بقیه هم صلوات می‌فرستند.

بیسگری

بازسازی خانه‌های نایمن در «نهبندان»

زلزله ۳٫۳ریشتری باامداد جمعه، ۵آبان، در منطقه شوسف چند پس‌لرزه داشت که بزرگ‌ترین آنها به بزرگی ۴٫۳ریشتر روی داد. بعد از این زلزله‌ها بود که مدیرکل مدیریت بحران استانداری خراسان جنوبی اعلام کرد اردوگاه محدود اسکان موقت در روستاهای تیدگرد و توتسک شهرستان نهبندان برپا شده است. به‌گفته محمدعلی آخوندی، همه روستاهای بخش سرداران نهبندان از زلزله متاثر شده‌اند، اما شدت زلزله در ۲ روستا بیشتر بود که منجر شد برخی از واحدهای مسکونی ترک بردارند. بعد از این زلزله‌ها جلسه‌اضطراری ستاد مدیریت بحران شهرستان نهبندان در فرمانداری نهبندان برگزار شد.مدیرکل مدیریت بحران استانداری خراسان جنوبی با بیان اینکه ۱۶۰۰خانه غیرمقاوم در نهبندان وجود دارد، گفت که این تعداد واحد غیرمقاوم حدود ۲۰درصد از خانه‌های شهرستان شامل می‌شود که زلزله یک‌رنگ هشدار برای بازسازی آنها بود. محمد آخوندی افزود: برای بازسازی واحدهای فرسوده و غیرمقاوم حدود ۲۰ تا ۳۰ میلیون تومان تسهیلات و ۵۰میلیون تومان وام بلاعوض داده می‌شود و خانواده‌های تحت پوشش کمیته امداد نیز آرایبر وام بلاعوض دریافت می‌کنند.

کشاورزی

توسعه کشت پاپایا در گلخانه‌های اصفهان

کشت میوه‌های گرمسیری در گلخانه‌های اصفهان توسعه می‌یابد. رئیس سازمان جهاد کشاورزی اصفهان گفت: «در توسعه گلخانه‌های استان علاوه بر کشت فلفل‌های رنگی، کشت محصول گرمسیری مثل موز، آووکادو و پاپایا(خرزهره درختی) نیز مورد توجه است.»

مهرداد مرادمنند افزود: «سیدیگی به‌رفع تداخلات اراضی کشاورزی موضوع مهم و از امور تکلیفی سازمان در بخش کشاورزی است و با روشن شدن وضعیت اراضی موضوع رفع تداخلات روند توسعه و بهبود کشاورزی و تولیدات آن تسریع پیدا می‌کند. در خمینی‌شهر و خور و بیابانک به‌صورت کامل قانون رفع تداخلات انجام شده است.»

گلخانه‌های اصفهان	
مساحت	تولید
۲۴۰۰ هکتار	۳۸۰۰۰۰ تن
قطب کشت گلخانه‌ای استان	
تیران و تیرون	دهقان
بیشترین محصولات	
محصولات در حال توسعه	
۱ آلوئه‌ورا	خیار
۲ پاپایا	فلفل
۳ موز	بادمجان
	گوچه فرنگی
	سبزی
	گل‌ترتیب